
Başvuru Numarası	: 2020 / 277
Toplantı Tarihi / Sayısı	: 16.06.2020 / 129
Karar Numarası	: 2020 / 143
Başvuran	: H.T. (T.C: .)
Adres	: ...
Muhatap	: T.C. K. Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Muhatap Adres	: ...

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Karara konu başvuru, başvuranın A. K. Ş. İlkokulu orta-ağır düzey zihinsel yetersizlik özel eğitim 3. sınıf öğrencisi engelli oğlu A. H. Y. T. için okul servis hizmetlerinin sağlanmamasının ayrımcılık yasağını ihlal ettiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURUNUN İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru, 17/01/2020 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru dilekçesi ve eklerinin yapılan ön incelenmesinde, başvurunun ön inceleme şartlarını taşıdığı tespit edilmiş ve başvurunun esas incelemesinin Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle, engelli oğlu A. H. Y. T.' nin Ş. İlkokulunda 'Orta-Ağır Düzey Zihinsel Yetersizlik' özel eğitim 3. sınıf öğrencisi olduğunu, okulun engelli öğrenciler için oluşturduğu sabahçı programında eğitim gördüğü için epilepsi hastalığı da bulunan oğlunun bazı sağlık sorunları yaşadığını ve böylece eğitimin veriminin düştüğünü öne sürmektedir. Bu nedenle de başvuran okulda engelli öğrencilerin eğitim alabilecekleri bir öğlenci programının oluşturulması için K. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne başvuruda bulunmuştur. Bu başvuru sonucunda İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü okulda öğlenci programında özel eğitim sınıfının açılmasının uygun olacağını; fakat açılacak bu programa kayıt yaptıracak öğrencilerin keyfi olarak program değiştirmeleri nedeniyle kendilerine servis tahsis edilmesinin kamu zararına neden olacağını belirterek servis temin edilmeyeceğini (13.01.2020 tarihli E.862589 sayılı kararı) ifade etmiştir. Başvuran, söz konusu karar sonrası Ş. İlkokulu Müdürü ile yaptığı görüşmede müdürün öğrencilere servis tahsis edilmeden çocukların öğlenci sınıfına kaydını yapamayacağını sözlü olarak dile getirdiğini öne sürmüştür. Bu nedenle de başvuran, engelli çocuğunun eğitim hakkına erişemediğini ve ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

5. Başvuran, ayrıca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Ş. İlkokulu evrak birimine yazdığı 28.11.2019 tarih ve 23602253 sayılı, 03.12.2019 tarih ve 23935975 sayılı ve 20.09.2019 tarihli 3(üç) adet dilekçesinin işleme alınmadığını ve kendisine cevap verilmediğini de öne sürmüştür.

6. 6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ayrımcılık iddiasına muhatap olan T.C. K. Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden 24.01.2020 tarihinde başvuranın iddialarıyla ilgili olarak yazılı görüş talep edilmiştir. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 07.02.2020 tarihinde başvuranın iddialarına cevap verilmiştir.

7. Muhatap taraf olan T.C. K. Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün cevabi yazısında; 03/12/2019 tarihinde 630 sayılı İlçe Özel Eğitim Kurulu Kararıyla Ş. İlkokulu bünyesinde öğle grubunda bir adet ‘Orta-Ağır Düzey Zihinsel Yetersizlik Özel Eğitim Sınıfı’ açılması kararı alındığını, bu kararın da okul yönetimine 06/12/2019 tarihinde 24258931 sayılı yazıyla gönderildiğini belirtmiştir. Muhatap, söz konusu okulda sabahçı devrede 2 adet özel eğitim sınıfının olduğunu ve aktif olarak derslere katılım sağlayan öğrenci sayısının 11 olduğunu, bu öğrencilere bir rehber personel ve bir servis aracının tahsis edildiğini, velilerin talebi üzerine açılan öğlenci sınıfa sabahçı devreden ayrılıp öğlenci devresine geçecek olan 3 öğrenci için ayrı bir rehber personel ve ayrı bir servis aracının tahsis edilmesinin kamu zararına neden olacağını ve bu nedenle uygun görülmediğini belirtmiştir. Muhatap, Milli Eğitim Bakanlığı Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 26/11/2019 tarihli öğrenci taşıma uygulaması konulu yazılarında güzergah birleştirme, hat uzatma, yüksek kapasiteli araçlar kullanarak az sayıda araç ile daha çok öğrencinin taşınması yönünde taleplere olumlu yaklaşması gibi bir durum söz konusuyken Müdürlüğün hat ayrıştırması yaparak daha çok sayıda araç ile daha az sayıda öğrenci taşınması gibi bir talebin uygun görülmediğinin değerlendirdiğini belirtmiştir.

8. Muhatap, ayrıca bahse konu öğrencinin 3 yıldır sabahçı devrede eğitim gördüğünü, şimdiye kadar öğrencinin rahatsızlığıyla ilgili kendilerine herhangi bir başvurunun olmadığını, öğrenci velisinin sabah servisine geç kalmaya başlamasıyla böyle bir talepte bulunduğunu ve sabah erken kalkan öğrencinin epilepsi nöbetlerinin artmasının tıbben açıklığa kavuşturulması gereken bir husus olduğunu ifade etmiştir.

9. Muhatap, başvuranın dilekçelerinin işleme alınmadığı iddialarına ilişkin olarak başvuran tarafından içeriği aynı olan dilekçelerin daha önce defaten verildiğini, bu nedenle de başvuranın 28.11.2019 tarih ve 23602253 sayılı ve 03.12.2019 tarih ve 23935975 sayılı dilekçelerine cevap verildiği sanılarak başvurana, söz konusu 2 dilekçesiyle ilgili olarak sehven cevap verilmediğini öne sürmüştür. Muhatap, ayrıca 20.09.2019 tarihinde işleme konulmak için Ş. İlkokulu evrak birimine herhangi bir dilekçenin verilmediğinin tespit edildiğini beyan etmiştir.

10. 6701 sayılı Kanununun 18’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca muhataptan alınan cevap, görüşü alınmak üzere 14/02/2020 tarihinde başvurana iletilmiş ve başvuranın yazılı görüşü talep edilmiştir.

11. Başvuranın yazılı görüşü, 04/03/2020 tarihinde Kuruma ulaşmış ve 857 sayı ile kayıt altına alınmıştır.

12. Başvuran, muhatapın engelli çocuğunun eğitim hakkından faydalanabilmesi için yapılması gereken makul düzenlemelerin kamu zararı olarak değerlendirmesinin ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini öne sürmüştür. Başvurana göre, engelli bir çocuğun kamu zararına yol açtığı gerekçesiyle eğitim hakkının engellenmesi Anayasanın 42’nci maddesine ve Engelliler Hakkında Kanuna aykırıdır; çünkü kanun engellilerin eğitim hakkının hiçbir gerekçe ile engellenemeyeceğini güvence altına almıştır. Başvurana göre makul düzenleme yapılması talebi kamu zararı olarak nitelendirildiğinden, bu eğitim öğretim yılı için açılan öğlenci sınıflarının bir sonraki eğitim döneminde sürdürülme ihtimali azdır. Başvuran, halihazırda öğlenci özel eğitim sınıfı açılmış olsa da okul müdürünün başvuranın endişelerini destekleyecek

şekilde kendisiyle konuştuğunu, öğlenci sınıflarının sabahçı sınıflarına dönüştürüleceğine dair ifadeler kullandığını ve aynı zorlukları yaşamaya devam edeceğini öne sürmüştür.

13. Muhatabın söz konusu öğrencinin 3 yıldır sabahçı devrede eğitim görmesine rağmen bu durumun çocuğun sağlığına olumsuz etkileri olduğuna dair başvuranın geçmişte herhangi bir şikayeti bulunmadığına dair iddialarına ilişkin olarak başvuran, çocuğunun birinci sınıfta eğitim görmeye başladığından beri eski okul müdüründen öğlenci sınıfının açılmasına yönelik sözlü taleplerinin olduğunu, bu taleplerinin personel yetersizliği, okuldaki müfredatın uygulanması gibi gerekçelerle kabul edilmediğini, daha sonra gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra öğlenci sınıflarının açılacağına kendilerine bildirilmesine rağmen oğlu ikinci sınıfa bitirdikten sonra dahi bu talebin yerine getirilmediğini, bu nedenle başka okul arayışlarına girdiğini; ancak kendilerine uygun bir okul bulamadığını öne sürmüştür. Başvuran, servisi 3. sınıfta kullanmaya başladığını ve servis şoförü ile sorun yaşamasının akabinde İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gittiğini ve burada yazılı talepte bulunması gerektiğinin kendisine söylendiğini iddia etmiştir. Yani başvurana göre, son sene öğlenci sınıfı açılmasına ilişkin yazılı talebi bulunurken öncesinde konuya ilişkin sözlü taleplerini ilgililere iletmiştir.

14. Başvurana göre, uyku ile epilepsi arasındaki ilişki tıp otoriteleri tarafından kabul edilmektedir. Uykusuzluğun veya uyku düzeninde bozulmanın epilepsi nöbetlerini tetiklediğini gösteren sayısız bilimsel çalışma bulunmaktadır. Başvuran bu kapsamda örnek olarak “Uyku ve Epilepsi” başlıklı bir makale sunarak makaledeki şu hususları vurgulamıştır: “Uyku ve epilepsinin birbirleri üzerine etkisi karşılıklıdır. Uyku sırasında gözlenen nöbetlerin sıklıkla sabaha karşı 03-05 saatleri arasında ortaya çıkmaya eğilimi vardır [...] Hem erişkinlerde hem de çocuklarda epilepsinin uyku üzerindeki etkisi belirgindir. Epilepsili hastalarda uykuya dalma zorluğu, uykuya başladıktan sonra sık uyanmaların olması ve gün içinde aşırı uykululuk sık karşılaşılan şikayetlerdir [...] Uyku yetersizliğinin epilepsi nöbetlerini tetiklediği gerçeği uzun yıllardır bilinmektedir [...] Epilepsi hastalarının sağlıklı bir uykuya sahip olmaları nöbet kontrolüne katkı kadar hastanın günlük yaşam kalitesini yükseltir.” (*Recep Alp&Ebru Altındağ, Uyku ve Epilepsi, Epilepsi Dergisi (2014);20 (Ek 1):46-49*)

15. Başvuran, ayrıca, muhatabın cevabi yazısında başvuranın konuya ilişkin dilekçelerinin ilgili idare tarafından cevaplamadığı yönündeki iddialarının kabul edildiğini de belirtmiştir.

16. Başvuruya konu iddialara ilişkin olarak 14/05/2020 tarih ve 830 sayılı yazı ile Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünden görüş talep edilmiştir. Müdürlük, 29.05.2020 tarih ve 73911930-804.01-E.7245909 sayılı yazısı ile özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerini sağlamak üzere yürütülen iş ve işlemlerde Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerinin esas alındığını ve özel eğitim sınıflarının, Yönetmeliğin 26’ncı maddesinde öngörülen biçimde Valilik Oluru ile açıldığını, bu konu ile ilgili yetkinin milli eğitim müdürlüklerinde olduğunu belirtmiştir. Özel eğitim sınıfı açılması sürecinde; aynı Yönetmeliğin 27’nci ve 28’inci maddeleri doğrultusunda açılmış olan mevcut özel eğitim sınıflarının eğitim hizmeti verdiği kademe, sınıflara kayıtlı olan öğrencilerin yetersizlik türü, sınıfların kapasitesinin azami sayıya ulaşip ulaşmadığı ve bu sınıflara taşıma yoluyla eğitime erişim sağlanıp sağlanamayacağı ile yerleşim yerinde bulunan özel eğitim okullarının öğrenci kapasitelerinin değerlendirilerek ihtiyaç olması halinde yeni bir sınıf

açılması ile ilgili iş ve işlemlerin başlatılması gerektiği ifade edilmiştir. Müdürlük, açılmış olan özel eğitim sınıflarına kayıtlı olan öğrenciler için ücretsiz olarak taşıma yoluyla eğitime erişim hizmeti sağlandığını belirterek özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerinin sağlanmasında eğitsel değerlendirme ve tanılama süreci ile başlayıp onların uygun eğitim ortamına yönlendirilmeleri ve eğitim kurumlarına yerleştirmeleri süreci ile devam eden tüm aşamalarda iş ve işlemlerin çocukların üstün yararının gözetilerek yapılması gerektiğini değerlendirmiştir. Bu bağlamda eğitime erişim sürecinin planlanması aşamasında görev alan tüm birimler arasında koordinasyon sağlanmasının, öğrencilerin eğitim ihtiyaçları yanında sağlık durumları ile onların sosyal, duygusal ve fiziksel vb. ihtiyaçlarının da dikkate alındığı düzenlemeler yapılmasının önem arz ettiği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

A. Uluslararası Mevzuat

17. İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi (İHEB)'in 26'ncı maddesine göre “ *Herkes eğitim hakkına sahiptir.*” Beyanname'nin 2'nci maddesine göre “ *Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.*”

18. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (ESKHS)'nin eğitim hakkı başlıklı 13'üncü maddesine göre “*Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, herkese eğitim hakkı tanır.*” Sözleşme'nin 2'nci maddesine göre ise “*Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, bu Sözleşmede beyan edilen hakların ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya diğer bir fikir, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, doğum gibi her hangi bir statüye göre ayrımcılık yapılmaksızın kullanılmasını güvence altına almayı taahhüt ederler.*”

19. Çocuk Hakları Sözleşmesi (ÇHS)'nin 23'üncü maddesine göre “*Taraf devletler, zihinsel ya da bedensel engelli çocukların saygınlıklarını güvence altına alan, özgüvenlerini geliştiren ve toplumsal yaşama etkin biçimde katılmalarını kolaylaştıran şartlar altında eksiksiz bir yaşama sahip olmalarını kabul ederler.*” Sözleşme'nin 28'inci maddesine göre “*Taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler.*” Sözleşme'nin 2'nci maddesine göre “*Taraf Devletler, bu Sözleşmede yazılı olan hakları kendi yetkileri altında bulunan her çocuğa, kendilerinin, ana babalarının veya yasal vasilerinin sahip oldukları, ırk, renk, cinsiyet, dil, siyasal ya da başka düşünceler, ulusal, etnik ve sosyal köken, mülkiyet, engellilik, doğuş ve diğer statüler nedeniyle hiçbir ayırım gözetmeksizin tanır ve taahhüt ederler.*”

20. Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme (EHS)'nin “Ayrımcılık Yapılmaması ve Eşitlik” başlıklı 5 'inci maddesi şöyledir: “(1) *Taraf Devletler herkesin hukuk önünde ve karşısında eşit olduğunu ve ayrımcılığa uğramaksızın hukuk tarafından eşit korunma ve hukuktan eşit yararlanma hakkına sahip olduğunu kabul eder.* (2) *Taraf Devletler engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılığı yasaklar ve engellilerin herhangi bir nedene dayalı ayrımcılığa karşı eşit ve etkin bir şekilde korunmasını güvence altına alır.* (3) *Taraf Devletler eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tüm adımları atar.* (4) *Engellilerin fiili eşitliğini hızlandırmak veya sağlamak için gerekli özel tedbirler işbu Sözleşme amaçları doğrultusunda ayrımcılık olarak nitelendirilmez.*”

21. EHS'nin "Engelli Çocuklar" başlıklı 7'nci maddesi şöyledir: "(1) Taraf Devletler, engelli çocukların diğer çocuklarla eşit bir şekilde tüm insan temel hak ve özgürlüklerinden tam olarak yararlanmasını sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır. (2) Engelli çocuklarla ilgili tüm eylemlerde çocuğun üstün yararının gözetilmesine öncelik verir."

22. EHS'nin "Bilinçlendirme" başlıklı 8'inci maddesi şöyledir: "(1) Taraf Devletler, aşağıdaki amaçları gerçekleştirmek için acil, etkin ve uygun tedbirleri almayı taahhüt eder: (a) Aile dahil toplumun her kesiminde engellilere yönelik bilinci arttırmak ve engellilerin hakları ve insanlık onurlarına saygı duyulmasını teşvik etmek; (b) Yaşamın her alanında engellilere yönelen klişeler, önyargılar, incitici uygulamalar ile cinsiyet ve yaş temelli ayrımcı davranışlarla mücadele etmek; (c) Engelli bireylerin kapasiteleri ve katkılarına ilişkin bilinç yaratmak."

23. EHS'nin "Eğitim" başlıklı 24'üncü maddesi şöyledir: "(1) Taraf Devletler engellilerin eğitim hakkını tanır. Taraf Devletler, bu hakkın fırsat eşitliği temelinde ve ayrımcılık yapılmaksızın sağlanması için eğitim sisteminin bütünleştirici bir şekilde her seviyede engellileri içine almasını ve ömür boyu öğrenim imkanı sağlar. Bunun için aşağıdaki hedefler gözetilmelidir: (a) İnsan potansiyelinin, onur ve değer duygusunun tam gelişimi ve insan haklarına, temel özgürlüklere ve insan çeşitliliğine saygı duyulmasının güçlendirilmesi; (b) Engellilerin; kişiliklerinin, yeteneklerinin, yaratıcılıklarının, zihinsel ve fiziksel becerilerinin potansiyellerinin en üst derecesinde gelişiminin sağlanması; (c) Engellilerin özgür bir topluma etkin bir şekilde katılımlarının sağlanması. 2. Taraf Devletler bu hakkın yaşama geçirilmesi için aşağıda belirtilenleri sağlar: (a) Engelliler engelleri nedeniyle genel eğitim sisteminden dışlanmamalı ve engelli çocuklar engelleri nedeniyle parasız ve zorunlu ilk ve ortaöğretim olanaklarının dışında tutulmamalıdır; (b) Engelliler yaşadıkları çevrede bütünleştirici, kaliteli ve parasız ilk ve orta öğretime diğer bireylerle eşit olarak erişebilmelidir; (c) Bireylerin ihtiyaçlarına göre makul düzenlemeler yapılmalıdır; (d) Engellilerin genel eğitimden etkin bir şekilde yararlanabilmeleri için genel eğitim sistemi içinde ihtiyaç duydukları desteği almalıdır; (e) Engellilere yönelik bireyselleştirilmiş etkin destekleyici tedbirler, engellilerin tam katılımı hedefine uygun olarak, akademik ve sosyal gelişimi artırıcı ortamlarda sağlanmalıdır. 3. Taraf Devletler engellilerin toplumun eşit üyeleri olarak eğitime tam ve eşit katılımlarını kolaylaştırmak için yaşamı ve sosyal gelişim becerilerini öğrenmelerini sağlar. Taraf Devletler bu amaçla aşağıda belirtilen tedbirleri alır: (a) Braille ve diğer biçimlerdeki yazıların okunmasının öğrenilmesi, beden dilinin ve alternatif iletişim araçları ve biçimleri ile yeni çevreye alışma ve bu çevrede hareket etme becerilerinin öğrenilmesi, akran desteği ve rehberlik hizmetlerinin kolaylaştırılması; [...] (4) Taraf Devletler bu hakkın yaşama geçmesini sağlamak için, engelli olanlar dahil olmak üzere, işaret dilini ve Braille alfabesini bilen öğretmenlerin işe alınması ve eğitimin her düzeyinde çalışan uzmanların ve personelin eğitimi için uygun tedbirleri alır. Söz konusu eğitim engelliliğe ilişkin bilincin artırılmasını, alternatif iletişim araç ve biçimleri ile destekleyici eğitim tekniklerinin ve materyallerinin kullanılmasını içermelidir."

24. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'ne Ek 1 Nolu Protokolün (P-1) "Eğitim Hakkı" başlıklı 2'nci maddesine göre "Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz." AİHS'in "Ayrımcılık Yasağı" başlıklı 14'üncü maddesine göre "Bu Sözleşme'de tanınan hak

ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.”

B. Ulusal Mevzuat

25. Anayasanın “Kanun Önünde Eşitlik” başlıklı 10’uncu maddesine göre “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir[...] Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.” Anayasanın “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42’nci maddesine göre “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz [...]Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.”

26. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesine göre “ (1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

27. 6701 sayılı kanununun 4’üncü maddesinde sayılan ayrımcılık türleri şöyledir: “a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık.”

28. 6701 sayılı Kanununun “Tanımlar” başlıklı 2’nci maddesine göre “i) Makul düzenleme: Engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirleri” ifade eder.

29. 6701 sayılı Kanununun “Ayrımcılık yasağının kapsamı” başlıklı 5’inci maddesine göre “(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. (2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.”

30. 6701 sayılı Kanunun 9/1-g maddesine göre “Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasındadır.

31. 6701 sayılı Kanunun 25’inci maddesine göre “Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, bu ihlalin etki ve sonuçlarının ağırlığı, failin ekonomik durumu ve çoklu ayrımcılığın ağırlaştırıcı etkisi dikkate alınarak ihlalden sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri hakkında bin Türk lirasından on beş bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.”

32. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun “Genellik ve eşitlik” başlıklı 4’üncü maddesine göre “Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır.”

33. 1/7/2005 tarihin ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’un “Eğitim ve öğretim” başlıklı 15’inci maddesi şöyledir “Hiçbir gerekçeyle engellilerin eğitim alması engellenemez. Engelliler, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, yaşadıkları çevrede bütünleştirilmiş ortamlarda, eşitlik temelinde, hayat boyu eğitim imkânından ayrımcılık yapılmaksızın yararlandırılır[...].”

34. 07.07.2018 tarih ve 30471 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğini 26’ıncı maddesine göre “(1) Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda ayrı bir sınıfta eğitim almalarına karar verilen özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için resmî ve özel okullarda il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda Valilik Oluru ile özel eğitim sınıfları açılır. Açılan özel eğitim sınıfına ilişkin bilgiler Bakanlığın kurum bilgilerinin veri girişi yapılan sistemine işlenir. (2) Özel eğitim sınıfı açılması için düzenlenecek Valilik Olurunda, bünyesinde özel eğitim sınıfı açılacak olan okulun adı, açılacak özel eğitim sınıfının kademesi, sınıfta uygulanacak eğitim programı ve eğitim verilecek yetersizlik türüne dair bilgiler yer alır. (3) Özel eğitim sınıfı açılması sürecinde; yerleşim yerinde Yönetmeliğin 27 nci ve 28 inci maddeleri doğrultusunda açılmış olan mevcut özel eğitim sınıflarının eğitim hizmeti verdiği kademe, sınıflara kayıtlı olan öğrencilerin yetersizlik türü, sınıfların kapasitesinin azami sayıya ulaşmış ve bu sınıflara taşıma yoluyla eğitime erişim sağlanıp sağlanamayacağı ile yerleşim yerinde bulunan özel eğitim okullarının öğrenci kapasitelerinin değerlendirilerek ihtiyaç olması halinde yeni bir sınıf açılması ile ilgili iş ve işlemler başlatılır.

35. 11.09.2014 tarih ve 29116 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği’nin 6/1-1 maddesine göre planlama komisyonun görevleri arasında “Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin taşınabilmesi için gerekli tedbir ve kararları almak” bulunmaktadır.

36. Mezkur Yönetmeliğin “özel eğitim öğrenci/kursiyerlerinin taşınması” başlıklı 9’uncu maddesine göre “Özel eğitim okul/kurum/sınıfı öğrencileri ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitime ihtiyacı olan bireyler ders yılı içinde ve 8 inci maddede yer alan şartlar aranmaksızın kayıtlı oldukları okul/kurum/sınıflara taşınır.”

IV. DEĞERLENDİRME

A. Kabul Edilebilirlik Yönünden Değerlendirme

37. 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin 1’inci fıkrasında “*Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir*” hükmü bulunmaktadır. Başvuranın ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddialarının kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek bir neden bulunmadığından iddialarının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir. Bu çerçevede, ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan H. T. için başvurunun esas yönünden incelenmesinin uygun olduğu değerlendirilmiştir.

B. Esas Yönünden Değerlendirme

38. Eğitim hakkı, hem uluslararası hukukta hem de ulusal mevzuatımızda güvence altına alınmış bir haktır. Uluslararası hukuk çerçevesinde, İHEB’in 26’ncı maddesi, ESKHS’nin 13’üncü maddesi, ÇHS’nin 28’inci maddesi, AIHS P-1’in 2’nci maddesi, EHS’nin 24’üncü maddesi eğitim hakkını güvence altına almıştır.

39. Eğitim, Anayasa’da da doğrudan güvence altına alınmış bir haktır. Anayasa’nın “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42’nci maddesine göre “*Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz(...)Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.*” Engelliler Hakkında Kanun’un “Eğitim ve öğretim” başlıklı 15’inci maddesi de engellilerin eğitim almasının hiçbir gerekçeyle engellenemeyeceği hükme bağlanmıştır. Mezkur Kanuna göre engelliler, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, yaşadıkları çevrede bütünleştirilmiş ortamlarda, eşitlik temelinde, hayat boyu eğitim imkânından ayrımcılık yapılmaksızın yararlandırılmalıdır.

40. Eğitim çok özel bir kamu hizmeti olarak sadece doğrudan faydaları olan bir hizmet değil geniş sosyal fonksiyonları da olan bir hizmettir ve demokratik bir toplumda insan haklarının sağlanması ve devamı için eğitim hakkının vazgeçilmez ve temel bir katkısı olduğu da aşikardır (AYM, Selçuk Taşdemir, § 64). Öte yandan eğitimin toplum için taşıdığı öneme karşın, eğitim hakkı mutlak ve sınırsız bir hak değildir. Eğitimin niteliği gereği devlet tarafından düzenleme yapılmasını gerektirdiğinden bazı kısıtlamalara tabi tutulması da doğaldır. Şüphesiz eğitim kurumlarını düzenleyen kurallar, toplumun ihtiyaç ve kaynakları ile eğitimin farklı düzeylerine has özelliklere göre zaman ve mekan içinde değişiklik gösterebilir (AYM, Yüksel Baran, § 37). Ancak yine de yapılan düzenlemelerin aralarında engelli öğrencilerin de bulunduğu hassasiyeti yüksek olan gruplar üzerindeki etkileri hususunda özellikle ihtiyatlı olunması gerekmektedir (AIHM, Ozan Barış SANLISOY v. Türkiye, §61). Ayrıca AIHM, P1-2’nin ilk cümlesindeki düzenlemeye göre devletlerin kurdukları veya destekledikleri eğitim kurumlarına etkili bir biçimde erişimi sağlama yükümlülüklerinin bulunduğu görüşündedir (AIHM, Ponomaryovi v. Bulgaristan, § 49).

41. Anayasa’nın "Kanun önünde eşitlik" kenar başlıklı 10’uncu maddesinde herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu; engelliler için alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılmayacağı kuralına yer verilmiş; 20/4/2016 tarih ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 3’üncü maddesinde de, herkesin hukuken tanınmış hak ve

hürriyetlerden yararlanmada eşit olduğu, bu Kanun kapsamında engellilik temeline dayalı ayrımcılığın yasak olduğu, ayrıca makul düzenleme yapmamanın ayrımcılık teşkil ettiği belirtilmiştir. AİHS'in 14'üncü maddesinde Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden hiçbir ayrımcılık yapılmadan yararlanmanın sağlanacağı, EHS'nin 5'inci maddesinde herkesin hukuk önünde ve karşısında eşit olduğu ve ayrımcılığa uğramaksızın hukuk tarafından eşit korunma ve hukuktan eşit yararlanma hakkına sahip olduğu, ÇHS'nin 2'nci maddesinde ise Taraf Devletlerin Sözleşme'de yazılı olan hakları kendi yetkileri altında bulunan her çocuğa engellilik nedeniyle hiçbir ayırım gözetmeksizin tanıyacağı belirtilmiştir.

42. AİHM, ayrımcılık ile ilgili olarak, ayrımcılığın, objektif ve makul bir gerekçe gösterilmeksizin, benzer durumlarda bulunan kişilere farklı muamelede bulunmaktan ibaret olduğunu ve farklı bir muamelenin, “meşru bir amaç” izlenmediğinde veya “hedeflenen amaç ve kullanılan araç arasında makul orantılılık ilişkisi” bulunmadığında, “objektif ve makul gerekçeden” yoksun olduğunu hatırlatmaktadır (*AİHM, Sejdić ve Finci v. Bosna Hersek, § 42*). Bununla birlikte, Sözleşme'nin 14'üncü maddesi, devletin, topluluklar arasındaki “olgusal eşitsizliği” düzeltmek amacıyla topluluklara farklı muamelede bulunmasını yasaklamamaktadır. Nitekim, bazı koşullarda, objektif ve makul bir gerekçe gösterilmeksizin yapılan eşitsizliği düzeltmek için farklı muamelede bulunulmaması ayrımcılık yasağını ihlal etmektedir (*AİHM, D.H. ve diğerleri v. Çek Cumhuriyeti § 175*).

43. Engelli çocuklar, diğer bütün çocuklar gibi eğitim hakkına sahiptirler ve bu haklarından herhangi bir ayrımcılıkla karşılaşmadan, fırsat eşitliği temelinde yararlanmalıdırlar. Bu amaca yönelik olarak, “çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve fiziksel kapasitesinin mümkün olan en üst düzeye ulaşması için” engelli çocukların eğitim imkanlarına etkili erişimlerinin sağlanması gerekmektedir (*Çocuk Hakları Komitesi, Genel Yorum 9 Engelli Çocuklar, para. 66*). EHS'nin 24/1'inci maddesi gereğince de Taraf Devletler, engelli bireylerin, okul öncesi, ilköğretim, orta ve yüksek öğretim, mesleki eğitim, yaşam boyu öğrenim, ders dışı etkinlikler ve sosyal aktiviteler de dahil olmak üzere her seviyede eğitime, içermeci bir sistem vasıtasıyla ayırım yapılmaksızın ve diğerleriyle eşit şartlar altında erişimlerini sağlamakla yükümlüdür (*Engelli Hakları Komitesi, İçermeci Eğitim Hakkı Üzerine Genel Yorum No. 4 (2016), para. 8*).

44. Somut olayda, başvuranın oğlu A. H. Y. T., Ş. İlkokulu ‘Orta-Ağır Düzey Zihinsel Yetersizlik Özel Eğitim’ 3. sınıf öğrencisidir. 2019 yılında düzenlenen “Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZGER)”e göre başvuranın oğlu zihinsel engellidir ve ayrıca epilepsi tanısı da bulunmaktadır. Diğer yandan A. K.’de bulunan Ş. İlkokulu, sabahçı ve öğlenci programları olmak üzere ikili eğitim vermekte; ancak özel eğitim sınıfları yalnızca sabah programında bulunmakta ve dersler saat 07:50’de başlamaktadır.

45. Başvuran; okulda engelli öğrenciler için eğitim veren öğlenci programının mevcut olmamasından dolayı çocuğunun sabah erken kalkmak zorunda kaldığı ve bu durumun çocuğunun sağlığı üzerinde olumsuz etkilere ve eğitiminde aksamalara neden olduğu gerekçeleriyle öğlenci sınıfının açılması için iki engelli öğrencinin velisiyle birlikte 03.12.2019 tarihinde K. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne başvuruda bulunmuştur. Başvuranın bu talebi, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından olumlu karşılanmıştır. Ancak öğlenci sınıfta eğitim görecektir engelli öğrencilere servis tahsis edilmesine ilişkin talep kamu zararına sebebiyet

vereceği gerekçesiyle İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 13.01.2020 tarihli E.862589 sayılı yazıyla uygun görülmemiş ve reddedilmiştir.

46. Somut olayda başvuran, epilepsi tanısı olan engelli oğlunun ayrımcılığa uğradığını ve bu nedenle de oğlunun eğitim hakkından başkalarıyla eşit koşullarda faydalanmadığını öne sürmektedir. Başvuran, epilepsi hastalığı olması nedeniyle oğlu için uyku düzeninin büyük önem arz ettiğini, bu nedenle de engellilere yönelik öğlenci sınıfı açılmasını talep ettiğini, söz konusu talebin yerine getirilmesine rağmen kamu zararı oluşturduğu gerekçesiyle kendilerine servis verilmediğini ve bu durumunun makul düzenleme yapma yükümlülüğüne aykırı olduğunu öne sürmektedir.

47. 6701 sayılı Kanununun 4/1/f maddesi gereği “Makul düzenleme yapmama” ayrımcılık türü olarak kabul edilmiştir. Kanununun 2/1/i maddesinde ise makul düzenlemenin “*Engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirler*” anlamına geldiği ifade edilmiştir. Makul düzenleme, engellilik bağlamında ayrımcılık yapmama yükümlülüğünün derhal uygulanmasını sağlayan temel bir unsurdur. İleriye dönük bir yükümlülük olarak makul düzenleme, engelli bir kimsenin erişilebilir olmayan durumlara veya ortamlara erişim istediği veya kendi haklarından istifade etmek istediği andan itibaren gerçekleştirilmelidir. Makul düzenlemenin, yalnızca düzenleme yapılmasını isteyen engelli bireyin yararına olabileceği gibi bazı durumlarda kollektif hale gelebileceği ve kamu yararı sağlayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır(*Engelli Hakları Komitesi, Ayrımcılık yapmama ve eşitlik hakkında genel yorum No:6(2018), §24/b*). AİHM’e göre de AİHS’in 14’üncü maddesi makul düzenlemelerin ışığında okunmalıdır. Mahkemeye göre bu tarz düzenlemeler meşrulaştırılamayan ve dolayısıyla ayrımcılığa yol açan olgusal eşitsizliklerin giderilmesine yardımcı olmaktadır (*AİHM, Çam v. Türkiye, § 65; Sanlısoy v. Türkiye, § 60*).

48. Somut olayda başvuranın oğlunun özel durumu nedeniyle okulda öğlenci sınıfı açılması talebinin kabul edildiği anlaşılmaktadır. Ancak, muhatap kuruma göre, söz konusu talep keyfi olarak yapılmıştır ve öğlenci sınıflarında eğitim görecektik üç engelli öğrenci için ayrı bir rehber personel ve ayrı bir servis aracının tahsis edilmesi kamu zararı olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca muhatap kuruma göre, başvuranın oğlunun söz konusu okulda sabahçı programda üç yıldır eğitim görmesine rağmen hiçbir şikâyette bulunulmamıştır ve epilepsi nöbetleri ile uyku düzeni arasındaki ilişki açıklığa kavuşturulması gereken bir konudur. Ancak, makul düzenleme yapılmasının tıbbi bir bozukluk şartına bağlanamayacağını hatırlatmak gerekmektedir. Bunun yerine, makul düzenleme yapma şartı eğitimdeki sosyal engellerin değerlendirilmesine dayandırılmalıdır (*Engelli Hakları Komitesi, Kapsayıcı Eğitim Hakkı Üzerine Genel Yorum No. 4 (2016), §30*). Bu bağlamda engelli öğrencilerin sosyal, duygusal ve fiziksel vb. ihtiyaçlarının da dikkate alındığı düzenlemeler yapılması önem arz etmektedir. Makul düzenlemeler, engelli bir kimsenin erişilebilir olmayan durumlara veya ortamlara erişimini veya kendi haklarından istifade etmesini sağlayacak, öğrencilerin gereksinimlerini, isteklerini, tercihlerini ve seçeneklerini karşılayacak düzenlemeler olarak görülmelidir. Makul düzenleme yapılarak hedeflenen amaç engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamaktır.

49. Somut olayda, muhatap kurum, makul düzenleme yapılmasının, yani az sayıda engelli öğrenci için ayrı bir servis ve rehber personel tahsis edilmesinin aşırı bir yük getireceğini ve kamu zararı oluşturacağını öne sürmüştür. Makul düzenleme tek bir terimdir ve “makul” kelimesi istisna hükmü şeklinde yanlış anlaşılmalıdır; “makullük” kavramı sorumluluğun ayrı bir niteleyicisi veya dönüştürücüsü değildir. Bu kavram, düzenlemenin maliyeti veya kaynakların yeterliliğinin değerlendirilebileceği bir araç da değildir. Aksine, bir düzenlemenin makullüğü engelli birey için geçerliliğine, uygunluğuna ve etkinliğine referansta bulunmaktadır. Bu nedenle bir düzenleme eğer yapılma amacına (veya amaçlarına) erişiyorsa ve engelli bireyin ihtiyaçlarını tam olarak karşılayabiliyorsa makuldür (*Engelli Hakları Komitesi, Ayrımcılık yapmama ve eşitlik hakkında genel yorum No:6(2018), §25/a*)

50. Makul düzenlemenin tanımında yer alan “mali imkânlar nispetinde, ölçülü” ifadeleri ise makul düzenleme yapma yükümlülüğünü sınırlandıran tek bir kavram olarak anlaşılmalıdır. Makul bir düzenleme talebinin, düzenleme yapan taraf üzerinde aşırı veya gereksiz bir yük oluşturmaması sınıırıyla kısıtlanması gerekir (*Engelli Hakları Komitesi, Ayrımcılık yapmama ve eşitlik hakkında genel yorum No:6(2018) §25/b*).

51. Somut olayda, velilerin talebi üzerine açılan öğlenci sınıfına sabahçı devreden ayrılıp öğlenci devresine geçecek olan 3 öğrenci için ayrı bir rehber personel ve ayrı bir servis aracının tahsis edilmesinin ek bir maliyet getireceğini kabul etmek gerekmektedir. Ancak, söz konusu maliyetin aşırı ve orantısız bir yük getireceğine dair bir emare mevcut değildir. Muhatap kurumun “kamu zararı” nitelemesini meşrulaştırmak için dayandığı Milli Eğitim Bakanlığı Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 26/11/2019 tarihli yazısının engelli öğrenciler için uygulanabilir olduğuna dair bir husus da bulunmamaktadır. Kaldı ki Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi gereği “*Özel eğitim okul/kurum/sınıfı öğrencileri ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitime ihtiyacı olan bireyler ders yılı içinde ve 8 inci maddede yer alan şartlar aranmaksızın kayıtlı oldukları okul/kurum/sınıflara taşınır.*” Bu kapsamda, engelli öğrenciler için sınıf açıldıktan sonra; mevzuat gereği taşımacılık hizmetlerinin sunulması gerektiği anlaşılmaktadır.

52. Hem EHS hem de ÇHS'nin önemle vurguladığı hususlardan biri çocuklarla ilgili tüm eylemlerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi gerekliliğidir. Engelli çocukların fırsat eşitliği temelinde, hiçbir biçimde ayrımcılığa maruz kalmaksızın eğitim hakkına erişebilmeleri için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu nedenle de eğitim hizmetlerinin engelli öğrencilerin sağlık durumları ile onların sosyal, duygusal ve fiziksel vb. ihtiyaçlarının da dikkate alınarak ve çocuğun üstün yararı gözetilerek sunulması gerekmektedir. Böylece eğitim hakkıyla bağlantılı olarak engelli bireyin toplumsal yaşama etkin, bağımsız ve eşit bir biçimde katılımının adımları atılabilecektir. Eğitim hizmetlerinin geniş sosyal fonksiyonları olan bir hak olduğu ve demokratik bir toplumda insan haklarının sağlanması ve devamı için eğitim hakkının vazgeçilmez olduğu da göz önünde bulundurulduğunda, başvuranın engelli oğlunun okula-eğitim hakkına erişimi için talep ettiği düzenlemenin eşitliğin teşvik edilmesi ve engelli bireylere yönelik ayrımcılığın ortadan kaldırılması temel amacına ulaşmak için yerinde olduğu ve makul düzenleme talebinin “kamu zararı” olarak nitelendirilemeyeceği değerlendirilmektedir.

53. Bütün bu hususlar bir arada değerlendirildiğinde, muhatap kurumun makul düzenleme talebini kamu zararına yol açacağı gerekçesiyle reddetmesinin ayrımcılık yasağını ihlal ettiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvuru konusu olayda, engellilik temelinde AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILDIĞINA,

2. K. Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü hakkında 2.000,00(ikibin)-Türk Lirası tutarında İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA, idari para cezasının 6701 sayılı Kanununun 25. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca UYARI CEZASINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE,

3. Kararın taraflara TEBLİĞİNE,

4. Kararın KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

Yargı yolu açık olmak üzere, 16.06.2020 tarihinde, OYBİRLİĞİYLE, karar verildi.

Süleyman ARSLAN
Başkan

Cemil KILIÇ
Üye

Dilek ERTÜRK
Üye

Harun MERTOĞLU
Üye

Hıdır YILDIRIM
Üye

Mehmet ALTUNTAŞ
Üye

Mehmet Emin GENÇ
Üye

Saffet BALIN
Üye